

לע"נ
נתנאל בן
ציפורה
ושלמה
רפאל בן
אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.

גליון

529

פרשת תזריע תשפ"ד

שוב שאל אבא: "מדוע אלו שטויות, הרי בשנה שעברה זה היה כל כך חשוב לכם, מה קרה עכשיו?!"

- "כן, בשנה שעברה היינו קטנים, השנה גדלנו, וכעת אנחנו מבינים אחרת".

"אתם בטוחים במה שאתם אומרים?" – התעניין אבא.

- "כן, אנחנו בטוחים, מבחינתנו, היינו זורקים את הגוגואים, רק חבל שהקטנים שעדיין בכיתה ג' וד' לא ייהנו מהאוצר".

יענקל'ה ומוישלה, לא הבינו מה אבא רוצה מהם, אבל הוא המשיך לשאול, בלי להרפות: "אתם בטוחים שרצונכם להעבירם, אולי מחר תתחרטו?".

- "כן, אנו בטוחים, וכי נשוב להיות ילדים קטנים?! לא נתחרט, הגוגואים אינם שווים פרוטה".

אבא ניסה לתמוה בפעם החמישית: "אבל איך באמת זה יכול להיות? הרי רק בשנה שעברה הם היו כל כך חשובים, כמה ריצות, מאמצים, ועסקי-עסקים, ולפתע הכל נעלם?!...!"

- "גדלנו, הכל נגמר!"

שתיקה שררה בחדר, ורק קולו של אבא נשמע: "עכשיו תשמעו, הקשיבו היטב: בחיים יש דבר כמו גוגואים, קוראים לו: 'כסף'. אנשים קונים, עושים בו עסקים, רצים אחריו. הכסף חשוב מאוד לאנשים, וכל החיים סובבים סביב הכסף. יום אחד מגלים שהכסף אינו שווה. ומה שהתרוצצו אחרי הממון - היה מעשה של שטות, כמו שקורה כעת עם הגוגואים שלכם. הרגע הזה מגיע לכל אדם".

לרגע-קט אבא שתק, והוסיף: "והחכמה היא לדעת את זה מראש. לא כמו לגבי הגוגואים, שהגעתם למסקנה הזאת רק אחרי ששיחקתם בהם; בכסף, החכמה היא להכיר בכך מראש, היום".

הילדים עזבו את שולחנו של אבא, הגביהו את אוסף הגוגואים, והעבירו אותו לאחר, למי שעדיין לא יודע... את 'מוסר ההשכל' לקחו לעצמם, והכניסוהו באוצר הפרטי שלהם...

ויקרא: וְכָר (יב, ב)

התינוק הזה עד שלא יצא ממעי אמו מצווה אותה הקב"ה "מזה אכול, ומזה לא תאכל!", ומשקיבל עליו המצוות האלו - מיד נולד, שנאמר 'אשה כי תזריע וילדה זכר' (מדרש אגדה פי"ב)

הקב"ה מצווה את התינוק כבר במעי אמו כדי שייקל עליו להתחנך ולהתרגל לקיום התורה והמצוות כשיצא לאוויר העולם. ובאמת, חינוך הילדים לתורה ויר"ש הינו תפקיד לא פשוט, צריכים לו חוכמת חיים והרבה הרבה סייעתא דשמיא.

* * *

שני ילדים 'עשירים'... היו לו להגאון רבי **בן-ציון פלמן** זצ"ל, הם אספו 'גוגואים' [גרעיני משמש]... שיחקו בהם בתחרויות שונות ומאתגרות, גם רכשו באמצעותם ניירות או מדבקות וכדומה, כדרכם של ילדים בימים ההם ובזמן הזה. הם ניהלו תעשייה רבה ותעסוקה מלאה סביב הגוגואים.

"היה לנו אוצר, ולא אתבייש לומר כי במסחר הגוגואים התגלה אצלי חוש מסחרי, גם צצו הנצנוצים הראשונים של תאוות הממון, ביזנעס, כסף", סיפר הבן.

חלפו שנתיים. השניים כבר גדלו, והחשק לסחור בגוגואים חלף-הלך, לא התאים להם, שהרי ילדים גדולים לא משחקים בגוגואים. שני הילדים ישבו עם עצמם בכובד ראש והחליטו להעביר את אוצר הגוגואים כולו [אוצר שגערם משנה לשנה], לאחים הקטנים. אבא שמע על כך. וקרא להם אל שולחנו: "מדוע אתם רוצים להעביר את הגוגואים?".

- "כיוון שאין לנו עוד מה לעשות בהם".

אבא תמה: "ממש לא מובן. בשנה שעברה עשיתם מהם עסק אדיר, קניתם, סחרתם, היו גם ויכוחים, התמודדויות, תחרויות ומאבקים, שמרתם עליהם מכל משמר, ובכל דרך אפשרית ניסיתם להשיג גוגואים נוספים. מה קרה פתאום?!"

- "זהו. כבר מצחיק לנו להתעסק בהם, אלו שטויות".

* * *

סיפר בנו של הרב: שובבות לילדים, כידוע ליודעים - אין בה חיסרון, ואינה מלמדת על בעיה כלשהי, אלא אדרבה, עדות היא לחוכמה ופיקחות. אני הייתי כזה ילד נמרץ ושובב.

יום אחד, המיטה בחדר הילדים נשברה, כפי שקורה בכל בית יהודי כשהילדים קופצים ומקפצים עד שקרשי המיטה מתנתקים זה מזה... הקרש האחד המחזיק את אורכה של המיטה התפרק לחלוטין. בקרש היו כמה מסמרים גדולים.

אבא ניגש לתקן את המיטה עם פטיש וצבת בידו, התכופף וטיפל בכמה מקומות במיטה מלפניה ומאחוריה, לפני השלב האחרון בו יצמיד את הקורה למיטה.

אבא ביקש ממני לשמור בינתיים בצד על הקרש הגדול שבו מצויים המסמרים. אבל הייתי ילד קטן ולא שמרתי. הנחתי את הקרש על הרצפה לידו, והסתכלתי במעשיו, זה היה מעניין. אבא לא שם לב ותוך כדי טיפול ברגל המיטה, התיישב על הקרש הגדול עם כל כובד הגוף, ושלושה מסמרים גדולים ננעצו בחלק העליון של רגלו. גניחה נשמעה מפיו. ומיד התרומם וניתק את המסמרים שננעצו בו. ואז ראיתי כי נוזל ממנו דם. נחרדתי. ציפיתי שאבא יצעק. אך אבא לא אמר לי אף לא מילה אחת. היה ניכר עליו כי הוא מתייסר, הוא נשך את השפתיים בחוזקה. עד היום אינני יודע אם חשק את השפתיים מחמת הכאב או גם כדי להימנע מלומר לי מילה. כך או כך - הוא שתק ונשך שפתיים. מה קורה כאשר ילד יהודי כשר רואה את מה שמתרחש, ואת הדם מהרגל של אבא? התחלתי לבכות. פרצתי בבכי ספונטני. נקל להבין מה הרגשתי באותו רגע...

אבא ניגש ושאל אותי: "למה אתה בוכה?"

עניתי לו: "כי אני עשיתי לך את זה, כי לא שמרתי את הקרש, והנחתי אותו על הרצפה".

"נו, אז מה אתה רוצה עכשיו?!" שאל אותי.

אמרתי: "אני עשיתי לא טוב, ועכשיו אני רוצה לעשות טוב, כואב לי מה שקרה".

אבא הסתובב מולי בבת אחת. הביט עלי בחוזקה. בעוצמה. הוא לא הסתכל על הדם שניגר מרגלו. אלא הביט עלי. ואז תפס בידיו העדינות בלחיי הרטובה מדמעות, ליטף אותי קלות, ואמר נחרצות: "יצחק, אם אתה רוצה לעשות לי טוב, תשב ותלמד! אם תשב ותלמד, זה יעשה לי טוב". זה מה שהיה לו לומר.

ואם המסמר חדר פנימה לרגלו של אבא לעומק מילימטר, המשפט הזה חדר בי בעומק קילומטר... בשבועות הקרובים ה'מלמד' בחיידר היה מופתע מההתקדמות הלימודית שלי. אבל לא יכולתי להסביר לו, והוא לא העלה בדעתו, כמה דם שפך אבא בשביל כך...

* * *

כיצד רבי בן-ציון למד עם תלמידיו, וכיצד למד עם ילדיו? - הוא לא בחן אותם. אלא הם למדו בצוותא. בידידות, בסבלנות ובהסבר, פרט אחרי פרט. המטרה העיקרית שהייתה לו בלימוד עם הילדים, התוצאה שרצה להשיג - שהילד יהיה שמח בלימוד, שייחנה מהלימוד. הוא לא התכוון לבחון ולדעת האם הוא יקבל ציון טוב במבחן; המטרה הייתה אחת בלבד - שייחנה מלימוד הגמרא, מרש"י ומתוספות.

פעמים רבות היה קורה שהיה שואל לקראת סוף הלימוד: "יענקי הבנת?" ויענקי היה מגיב: "כן, הבנתי".

- "אז בא ונסכם את הגמרא! הגמרא שאלה, והגמרא תירצה, בשאלה חשבנו שדווקא, ובתירוץ אנחנו מבינים אחרת. נפלא. יענקי אתה מבין את השקלא וטריא?"

- "כן אבא, אני מבין".

- "לא נראה לי שאתה מבין..."

הוא התחיל ללמוד אתנו שוב מההתחלה, הם למדו את הגמרא באהבה וחמלה רבה. ואז לפתע הכריז רבי בן-ציון: "יענקי, עכשיו אתה מבין!".

מה השתנה? מה קרה? - - - כי כעת יענקי העלה 'חיור' על פניו...

בלימוד הגמרא, החיור הזה, ההנאה הזו, היא ההוכחה הגדולה ביותר על הבנת החומר. בדוק ומנוסה. רבי בן-ציון לא בא על סיפוקו, עד הרגע שראה את ה'שמייכל' [החיור], את ה'גישמאק' [ההנאה] על פני הילד! רק אז היה מרוצה, והיה מכריז: "הא, הא, עכשיו אתה יודע".

התקווה שלו היתה תמיד, שהילדים ייחנו מהתוספות, ולא דווקא מהחידושים, אלא מעצם לימוד הגפ"ת.

ילדים ובחורים, וגם אברכים, מתגלגלים בלימוד התורה, לא מתקדמים ולא מצליחים. ולמרות שמנסים לסייע להם לא מצליחים. מה המוקש שמונע מהם להצליח? התשובה היא, שכאשר הם לומדים את הגמרא, תמיד רובץ להם בראש ענן מסוים, מעולם הם לא מבינים את הגמ' במאת האחוזים, רק בשמונים, בתשעים, בתשעים וחמש, אבל לא במאת האחוזים. נשאר להם משהו ענן וערפל... וזה מפריע להם 'לחיות' את הדברים, ליהנות מלימוד התורה, לחוות את הדבר המדהים ביותר שקיים בעולמנו...

זה מצוי במיוחד אצל צעירים, בילדים. ה'מלמד' או האבא, מתגלגל אתנו שנה ועוד שנה, והילד מתקדם רק מעט. והם כאובים על מתיחת זמן לריק למען הילד, ומתאוננים: "ריבוננו של עולם, מה הסיבה שאפילו שאנחנו מוציאים למענו כל כך הרבה כספים, אין כמעט התקדמות?!" אבל הסיבה האמיתית לכך היא - כי הדרך היחידה להתקדמות היא לשבת עם הילד בסבלנות, לא עשרה קטעים של גמרא,

אלא קטע אחד קטן בודד, עוד פעם ועוד פעם, ועוד, מההתחלה ממש, עד שהוא מבין באמת עד התכלית, עד שנהיה לו אור בעיניים! אור! ואת האור בעיניים אתה רואה כאשר הוא מחייך. בשעה שקטע הגמרא בהיר לו בתכלית. אתה רואה אצלו את החיוך של ההבנה המאירה. כך, ורק כך, מתקדמים! ואם לא, מדשדשים במקום שנים על גבי שנים... [מתוך הספר 'ללא שם']

וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֹעַן צָרְעַת (יג, ב)

א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן: על שבעה דברים נגעים באין: על לשון הרע... ועל הגזל... (ערכין טו.)

צרעת הגוף היא ביטוי חיצוני לצרעת הנפש, כידוע, והיינו שכשהנפש נפגמת ע"י חטאים קשים היא מצטרעת. אחד החטאים שפוגמים מאד את הנפש הוא עוון הגזל.

* * *

ידועה ומפורסמת היתה הנקיות בענייני ממונות של מן הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר זצ"ל. כשלמשל היתה מגיעה אליו שאלה שהיה בה חוסר ישרות בענייני ממון וכדו', על אף שהיה שייך להקל בכל מיני אופנים בכל זאת היה רגיל לומר: "אני לא עונה על דברים עקומים...". כי רבינו אחז שכל הנהגת האדם ובפרט בענייני ממון צריך להיות בתכלית הכשרות הישרות והנקיות.

באחד הכוללים התעורר וויכוח. היה זה כאשר משרד הדתות שלח מלגה לאברך שכבר עזב את הכולל. האברך ביקש את הקצבה שהגיעה על שמו ומנגד ראש הכולל טען שהקצבה מגיעה לכולל.

"נכנסתי אליו", סיפר תלמידו הגאון רבי שלמה זלמן אולמן - "עם צדדי העניין ופירטתי לפניו את השאלה. אולם הוא תמה בפליאה - מה השאלה?! צריך להחזיר הכל למשרד הדתות!".

אנחנו התלבטנו אם מגיע לראש הכולל או לאברך, ואילו הוא בנקיותו המופלגת לא הבין כלל מה השאלה - הרי צריך להחזיר זאת למדינה. זו היא ישרות ונקיות בממון.

[מתוך 'ולא שבט לוי בלבד']

וְהָיָה בְעוֹר בְּשָׂרוֹ לְנֹעַן צָרְעַת (יג, ב)

מהמילים 'בעור בשרו' לומד ה'אור החיים' הקדוש שאין טומאה לישראל אלא ב'עור הבשר' - מבחוץ, ולא מבפנים, כי ישראל קדושים הם!..

* * *

סיפר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: הסבא שלנו, רבי אריה לוין זצ"ל, חמיו של מן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, לא היה ידוע כמי שמגזים בדבריו, ובצורה זו יש להתייחס אל הסיפור להלן, שסופר על ידו. המעשה התרחש אצל שני האחים הצדיקים, מתלמידי הגר"א, רבי משה אשכנזי ואחיו רבי יצחק זצ"ל. במשך כל ימות השנה היה רבי משה נודד בעיירות, ומלמד תורה את ילדיהם של היהודים, ומוצא פרנסתו בדוחק רב. בנדודיו אלה היה רבי משה עוסק בצניעות בתורתו ובתפילותיו, וחוזר לביתו רק בשלושת הרגלים, כשעמו צרור קטן של מעות, להחיות את בני המשפחה. כמנהג חסידי הדור ההוא שכל אחד חיפש מצוה אחת שעליה מסר את נפשו, היה אותו צדיק מקפיד ביותר על מצוות ציצית, מנהג היה בידו לא לזוז ד' אמות בלא ציצית.

בחודש ניסן אחד, כאשר שב לביתו, לאחר שנעדר ממנו כמה חודשים ואתו צרור כספו שנועד לקניית צרכי חג הפסח הממשמש ובא, עשה דרכו בעגלה שהיתה נהוגה בידי עגלון פשוט. באחד מקטעי הדרך, ירד ר' משה מן העגלה, וניגש לאחד הסלעים של אם הדרך, מרחק ניכר מן הדרך הסלולה, בבואו לשוב אל העגלה, נאחזה ציציתו בסלע וניתקה מן הארבע-כנפות. כיון שהקפיד לא לזוז ארבע אמות בלא ציצית, נשאר ר' משה עומד כמסמר נטוע, ולא זז ממקומו.

הוא קורא אל העגלון מרחוק, ומבקש ממנו שיביא לו ציצית מן העיר הסמוכה. העגלון, שידע על הקפדתו הגדולה במצוות ציצית של חסיד זה, הסכים לכך בתנאי שיקבל מר' משה כתמורה את כל צרור הכסף שבידו. ללא היסוס נטל ר' משה אשכנזי את הכסף שהכין במשך כל החורף, ומסרו לעגלון, על מנת שיביא לו ציצית... טרף החסיד את נפשו, ואת נפש בני משפחתו, בכפו, ובלבד שלא יפגע בקוצו של יו"ד במנהג שקיבל על עצמו.

ומה קרה לבסוף? העגלון ההוא היה אדם רע-לב ואכזר מאין כמוהו, הוא לקח את הכסף, ונסע ולא חזר... ר' משה נשאר עתה ערום מכל, גם בלי ציצית, וגם בלי כסף. במשך למעלה מ-24 שעות תמימות!!! נותר החסיד לעמוד במקומו, ולא זז, עד שריחם עליו אחד מן העוברים והשבים והביא לו בהשאלה ארבע-כנפות כדי שיוכל לשוב לביתו.

לימים, המשיך רבי אריה לספר, חלה אחיו של רבי משה, הלא הוא רבי יצחק, שהיה נערץ על כל בני ליטא, והרופאים אמרו נואש לחייו. שלחו בני הבית לקרוא לאחיו, ר' משה, מהעיירות שבהן נדד, כדי שיבקש רחמים על אחיו. ידוע היה ר' משה גם בכוח תפילותיו, ולכן תלו בו תקוות מרובות.

כשהגיע רבי משה לבית אחיו, נכנס אל החדר שבו שכב החולה, וביקש מכל הנוכחים לצאת משם. אבל כיון שהדלתות של פעם לא היו חסומות באופן הרמטי, הצליחו כמה מבני המשפחה לצפות מבין חרכי הדלת במעשיו של

הלכתי לבית הספר לבוש במכנסים ארוכים, כשראו אותי החברים, הם עשו שלושה מעגלים מסביבי ושרו לי שיר מבזה במיוחד... אך אני לא נבהלתי. ה'חזון איש' החדיר בי גאווה בדרכי ה', ידעתי שההלכה הראשונה בשולחן ערוך היא: 'לא יבוש מפני המלעיגים עליו בעבודת ה' יתברך'.

אספר עוד עובדה מופלאה על מרן ה'חזון איש' שהייתי עד לה: כשהייתי בן חמש עשרה, חברי מהישיבה, בחור כבן שמונה עשרה לקה ברגליו. רגליו היו נפוחות והפרישו מוגלות נוראיות. הבחור לא היה מסוגל לעמוד על רגליו אף לשניה, ונאלץ לשכב במיטתו, כשהוריו המסורים מגיעים לישיבה פעמיים ביום לחבוש את רגליו, ולמרוח עליהן משחות שונות, אך ללא הועיל.

אחרי חודשיים של סבל החליטו לקחתו ל'חזון איש'. הם נשאו אותו על הידיים ונסעו במונית לביתו של ה'חזון איש', ואני התגנבתי ונכנסתי עמם אל הקודש פנימה. כשנכנס לחדרו של גדול הדור, הורה לו ה'חזון איש' לשבת על הכיסא ולהוריד את התחבושת מרגל ימין. כאשר עשה כדבריו לקח ה'חזון איש' את הרגל מלאת הפרשות וריחות הצחנה, בחנה מצד לצד וליטף אותה כרופא רחמן, וכך החזיק מספר שניות ברגל בחום ובאהבה, והסתכל. כשסיים ללטף שוב ושוב את הרגל, בקשו להסיר את התחבושות מרגלו השמאלית, וגם אותה ליטף באהבה וברכות. כשסיים ללטף את שתי הרגלים החולות במלוא האהבה, מסר ה'חזון איש' להורי הבחור בקבוק קטן ריק, הנושא תווית של בית מרקחת 'רפואה' ברחוב רבי טרפון פינת רבי עקיבא. לאחר מכן הפנה אותם לרכוש את התמיסה הרשומה על גבי התווית, והורה להם למרוח אותה בלילה על הרגלים הפצועות. הם הלכו לבית המרקחת, קנו את התמיסה, מרחו, ובבוקר הוא קם על שתי רגלים בריאות!

לאחר מעשה ישבתי וחשבתי: לא הייתי מתפלא אם ה'חזון איש' הורה לבית המרקחת למלא מים פשוטים בבקבוקון... ברור שבכוחו לחולל ניסים גלויים, כולם חזו עין בעין ברוח קודשו, אך תמהתי: מדוע היה עליו ללטף את הרגל המוגלתית!?

אולם לאחר מחשבה הגעתי למסקנה הבאה: מרן ה'חזון איש' ידע שבחור זה שכב במשך שבועות ארוכים בחדרו, ולא יכול היה לעלות לבית המדרש. ברגישותו הדקה לנפש הזולת הבין ה'חזון איש' שדימויו העצמי של הבחור נפגע מכך, וכבר חש הוא מנותק מאווירת הישיבה. וכדי שביטחונו העצמי הירוד לא יהיה לו לרועץ בחזרתו לשגרה, ליטף את רגליו, כשהוא מחזק לו את הביטחון והדימוי העצמי שאבד ממנו, וכך יוכל לשוב מחוזק לישיבה.

ה'חזון איש' זצ"ל חשב על פרטי הפרטים כדי להעניק הרגשה טובה לכל יהודי. אולם כדי ללטף רגלים חולות ופצועות, יש צורך גם ב'אהבת ישראל' עצומה...

[מתוך 'אריה שאג' - פורים פסח]

רבי משה. והנה הם רואים שר' משה פושט את הציצית מעל גופו, מניחה על מיטת החולה, ופונה אל הקב"ה ואומר: "ריבונו של עולם, מצוה אחת יש לי שהחזקתי בה בכל כוחי, וציצית שמה, הריני מוותר על כל שכרי בעולם הבא בעד מצוה זו, ובלבד שזכותה של המצוה תעמוד לו, לאחי החולה ויקום מחוליו...".

כך עמד ר' משה והתפלל, בבכי ובתחנונים, ובני הבית נסערים לנפשם לראותו מוסר את כל עולמו לרפואת אחיו הצדיק. בתוך זמן קצר עמד רבי יצחק מחוליו, ולפליאת כל רופאיו הבריא לחלוטין, והיה כאחד האדם.

סיים רבי אריה ואמר: "אם חשבתי עד היום שמסירות נפש פירושה למסור את הגוף ואת הממון בעד הצלת אחרים, כיום אני יודע שיש מציאות שבה אדם מוסר עבור אחיו גם את כל העולם הבא שלו, וזו היא מסירות הנפש האמיתית".

ואגב, הגר"י זילברשטיין סיפר ששאל את גיסו מרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל האם יש דבר כזה למסור את הזכויות שלו לאדם אחר, והגר"ח השיב שפירוש הדברים הוא שרבי משה אשכנזי ביקש מהשי"ת שבמקום שהוא יקבל את השכר - שייתן את השכר לאחיו החולה. [מתוך 'ברכי נפשי']

וְהַתְּלַחֵץ וְאֵת הַתְּתַק כֹּא יִלְחֹץ (יג, לג)

כתב רבינו אליעזר מגרמייזא: ג' ד'והתגלח' גדולה, רומזת ל'גמילות חסדים', לומר גדולה 'גמילות חסדים' ששקולה ככל התורה, שכן ג' דוהתגלח היא אמצע התורה בפסוקים (חומת אגן)

'גמילות חסדים' כוללת את כל העניינים שבין אדם לחברו. ככל שאדם גדול יותר, כך הוא שם לב ומתייחס לפרטים הקטנים בענייני בין אדם לחברו. גדולי האומה ניכרים דווקא על ידי היחס והאכפתיות שמעניקים הם לילדי ישראל הרכים.

* * *

סיפר הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל: כשהייתי כבן שש וחצי, לקחני אבי בפעם הראשונה אל פאר הדור, מרן ה'חזון איש' זצ"ל. בימים ההם לבשו הילדים מכנסים קצרים וחולצות בעלות שרוולים קצרים. כשנכנסנו, פנה אלי ה'חזון איש' בקול נעים: "אתה לומד תורה. אם תיגע במקומות המכוסים, יהיה עליך ליטול ידיים. לכן אני מיעץ לך ללבוש חולצה בעלת שרוול המכסה את המרפק, וכן מכנסים ארוכים המכסים את הברך, וכך תלמד תורה בלא לגעת במקומות המכוסים".

גדול הדור רצה שהלימוד יהיה בשלמות ובטהרה, הוא נהג כאב אוהב. היה זה ניסיון קשה בימים ההם. גדלתי בתל אביב, כל בני גילי לבשו בגדים קצרים, כיצד יגיבו כאשר יראו אותי?.